

Thymus

.kotschyanus Boiss

Dittany, Thyme

صعتر

ککلیک اوتی (در

آذربایجان)، آزر به (در

همدان)، هه زبی (در

کردستان)،

صعترالحمار، حاشا،

سوسنبر، آویشم

از خانواده نعناعیان

این گونه اختصاصاً

پراکندگی وسیع در

منطقه شمال ایران

دارد، به حد وفور، در

دامنه های البرز و

نواحی دیگر شمال

ایران می روید.

آویشن گیاهی دارای

ساقه های متعدد و

کوتاه، بلندی آنها 50-

20 سانتی متر و

دارای ریشه ای با

الیاف چوبی می

باشد. برگهای آن به

رنگ سبز خاکستری

خیلی کوچک و در

اغلب گونه ها کرکدار

است. گلهای معطر آن

به رنگ سفید یا گلی،

مجموع، در کناره

برگهای قسمتهای

انتهایی شاخه ها

است.

از نظر ترکیبیات

شیمیایی دارای 2

درصد اسانس است

که از گل و برگهای آن

گرفته می شود. در

حدود 45 درصد تیمول

(Thymol) دارد و

ضمناً دارای کارواکرول

(Carvacrol)، ال پینن

(L-pinene)، سیمن،

بورنئول (Borneol)،

لینالول، بورنیل آستات

(Bornylacetate)،

پاراتیمول

(Parathymol)

می

نام علمی

نام انگلیسی

نام عربی

نام های دیگر

تیره گیاه

مکان رویش

گیاه شناسی

ترکیبات شیمیایی

باشد. به علاوه اولئانولیک اسید (Oleanolic acid) و ایزومرآن اورسولیک اسید نیز از آن جدا شده است.

ریشه، گل، برگ دم کرده سرشاخه های گلدار گیاه برای درمان ناراحتی های هضمی و نفخ کاربرد دارد.

گرم و خشک، در درجه سوم

مدر، سرفه کردن، سوء هضم، درد و بیماریهای مفاصل، سیاتیک، سردرد، درد کردن شقیقه، خوزه، کجی دهان، وزوز کردن گوش، درد بینی، بیماریهای قلبی، قی کردن، سکسکه، اسهال کردن، ردهای رحم، کوژپشتی (هدایه)

ضد نفخ، زرد زخم، تقویت معده، ترمیم زخمها، خوش بو کننده دهان، مدر، آورنده خون حیض، تقویت دید چشم، درد دندان (الابنیه)

بند آورنده خونریزی، ضد زگیل، ضد ورم های بلغمی، سیاتیک، درد دنده ها، ضد کم سویی چشم، کمک کننده در هضم غذا، ضد سوء هاضمه، مدر، پالاینده سینه و ریه ها (قانون)

با توجه به سمی بودن تیمول در مصرف آن باید دقت نمود. اسراف در مصرف آن ممکن است باعث اسهال، استفراغ، تحریک کلیه ها، تضعیف عضلات قلب، سردگیچه و بروز

بخش موثر اندام گیاه

اثرات فارماکولوژیک در طب مدرن

درجه سردی و گرمی

خواص درمانی

عوارض جانبی و موارد احتیاط

صداهایی در گوش
شود.

تیمول باعث تحریک
غشای مخاطی و
پوست می گردد.
علایم مسمومیت با
تیمول شامل
سرگیجه، حالت تهوع،
درد در دستگاه
گوارش، سردرد،
اغتشاش ذهنی،
اغماء و ایست
تنفسی می باشد. از
تیمول یا عصاره
آویشن که در فرآورده
های خمیردندانی
استفاده شده،
مواردی از التهاب لب و
زبان گزارش گردیده
است. پرخونی و
التهاب مزمن در
پوست سر از صابون و
شامپوهای حاوی
تیمول گزارش گردیده
است.

موارد منع مصرف: در
مورد مصرف دراز مدت
آن رعایت احتیاط
ضروری است و عصاره
آن به تنهایی و به
صورت رقیق نشده
نباید مورد مصرف قرار
گیرد. مصرف آن در
حاملگی و شیردهی
با دوزهای معمولی
مشکلی ندارد. مصرف
گونه های مختلف
آویشن بر نظم
قاعدگی موثر دانسته
شده و لذا مقادیر زیاد
آن نباید مصرف گردد.

1. **الابنیه عن الحقایق**
الادویه، ابومنصور
موفق هروی،
انتشارات دانشگاه
تهران، 1371، ص 209
2. **هدایه المتعلمین**
فی الطب، ابوبکر
اخوینی بخارائی، به
کوشش جلال
متینزی، انتشارات

منابع

دانشگاه فردوسی

مشهد، 1371

3. قانون فی الطب،

ابن سینا، ترجمه

عبدالرحمن شرفکندی

تهران: انتشارات

سدروش (صدا و

سیما)، چاپ

نهم، 1389، ج 2، ص

244

4. گیاهان دارویی،

ژان ولاگ –

ژیری استودولا مترجم:

ساعد زمان –

انتشارات ققنوس،

چاپ پنجم، 1382، ص

5. معارف گیاهی،

کاربرد گیاهان در

پیشگیری و درمان

بیماریها، حسین میر

حیدر، تهران: دفتر

نشر فرهنگ اسلامی،

چاپ پنجم، 1385، ج 6،

صص 253-259

6. گیاهان دارویی،

زرگری، ع. ج 3. چاپ

دوم، انتشارات

دانشگاه تهران، تهران،

1352. ص 761.